Tumult archief

dinsdag 23 september 2025

11:24

Het gaat om een mapping van het datavoorbeeld <u>Tumult archief</u> dat in RiC-O is beschreven op het datamodel vd Basisregistratie dat louter CIDOC terminologie bevat. Hierover dit:

 Het RiC-CM conceptueel model achter RiO-O is geen specialisatie van CIDOC (geen officiële subClassOf/subPropertyOf relaties), maar oi is volgende mapping mogelijk (voor achterliggende RiC-O uri's, zie <u>RiC-O UML</u>):

dentering gende the o diris, are the o other	- <i>i</i> ·	
RiC-O UML	relatie	Basisregistratie (CIDOC)
e=RiC::Gebeurtenistype	skos:broadMatch	TypeEntiteit (skos:Concept)
k=RiC::Activiteit	skos:exactMatch	Activiteit (CIDOC:E7 _Activity)
k=RiC::Activiteit a=uitgevoerdDoor	skos:exactMatch	Activiteit.uitgevoerdDoor (CIDOC:P14 _carried_out_by)
k=RiC::Agent	skos:exactMatch	Agent (dcterms:Agent)
k=RiC::Ding - ABSTRACT	NVT	NVT
k=RiC::Ding a=beschrijving	skos:exactMatch	Entiteit.beschrijving (CIDOC:P3_has_note)
k=RiC::Ding a=datum	skos:closeMatch	ConceptueelObject.creatie (CIDOC:94i_was_created _by) -> Gebeurtenis.tijd (CIDOC:PP4_has_time- span)
k=RiC::Ding a=identificator	skos:exactMatch	Entiteit.identificator (ADMS:identifier)
k=RiC::Ding a=naam	skos:narrowMatch	Organisatie.naam (skos:profLabel), Persoon.achternaam/voor naam/volledigeNaam (FOAF:familyName/FOAF: givenName/OSLO:volledig eNaam)
k=RiC::Ding a=type	skos:exactMatch	Entiteit.type (CIDOC:P2 _has_type)
k=RiC::Ding r=geassocieerdeGebeurtenis k=RiC::Gebeurtenis	skos:narrowMatch	MaterieelDing.isOvergedra genBijVerwerving (P24i_changed_ownership _through)
k=RiC::Gebeurtenis	skos:exactMatch	Gebeurtenis (CIDOC:E5 _Event)
k=RiC::Gebeurtenis a=datum	skos:exactMatch	Gebeurtenis.tijd (CIDOC:PP4_has_time- span)
k=RiC::Gebeurtenis a=type	skos:exactMatch	Gebeurtenis.type (CIDOC:2_has_type)
k=RiC::Instantiëring	skos:broadMatch	MensgemaaktObject (CIDOC:E22_Man- Made_Object)
k=RiC::Instantiëring a=omvang	skos:exactMatch	MaterieelDing.omvang

		(CIDOC:43 _has_dimension)
k=RiC::Record	skos:broadMatch	Informatieobject (CIDOC:E73 _Information_Object)
k=RiC::Record r=omvat k=RiC::Record	skos:exactMatch	Informatieobject.heeftCom ponent (CIDOC:P148 _has_component)
k=RiC::Record r=omvat k=RiC::RecordPart	skos:exactMatch	Informatieobject.heeftCom ponent (CIDOC:P148 _has_component)
k=RiC::RecordPart	skos:broadMatch	Informatieobject (CIDOC:E73 _Information_Object)
k=RiC::RecordPart r=omvat k=RiC::RecordPart	skos:exactMatch	Informatieobject.heeftCom ponent (CIDOC:P148 _has_component)
k=RiC::RecordResource - ABSTRACT	NVT	NVT
k=RiC::RecordResource a=omvang	skos:exactMatch	ConceptueelObject.omvan g (CIDOC:43 _has_dimension)
k=RiC::RecordResource r=instantiëring k =RiC::Instantiëring	skos:exactMatch	InformatieObject.drager (CIDOC:http://www.cidoc- crm.org/cidoc- crm/P128i_is_carried_by)
k=RiC::RecordResourceOrInstantiation - ABSTRACT	NVT	NVT
k=RiC::RecordResourceOrInstantiation a =accumulator	skos:closeMatch	ConceptueelObject.creatie (CIDOC:94i_was_created _by) -> Activiteit.uitgevoerdDoor (CIDOC:P14 _carried_out_by) met Rol.rol (CIDOC:P14.1 _in_the_role_of) = "instelling"
k=RiC::RecordResourceOrInstantiation a =titel	skos:exactMatch	ConceptueelObject.titel (CIDOC:P102_has_title)
k=RiC::RecordResourceOrInstantiation a =toegangsvereisten	skos:closeMatch	InformatieObject.isOnderw orpenAan (CIDOC:P104 _is_subject_to) -> Recht.type (CIDOC:P2 _has_type)
k=RiC::RecordResourceOrInstantiation a =vervaardigdDoor	skos:closeMatch	ConceptueelObject.creatie (CIDOC:94i_was_created _by) -> Activiteit.uitgevoerdDoor (CIDOC:P14 _carried_out_by) met Rol.rol (CIDOC:P14.1 _in_the_role_of) = "archiefvormer"
k=RiC::RecordSet	skos:broadMatch	Set (LinkedArt:Set)
k=RiC::RecordSet r=bevat k=RiC::Recor	skos:exactMatch	Set.heeftLid

d		(dcterms:hasMember)	
k=RiC::RecordSet r=bevat k=RiC::RecordSet	skos:exactMatch	Set.heeftLid (dcterms:hasMember)	

- OPMERKING: We geven de mapping in eerste instantie weer dmv skos mapping termen.
- OPMERKING: Abstracte termen werden genegeerd bij de mapping.
- De exactMatch van RecordResource.instantiëring met Informatieobject.drager geldt in principe enkel voor Records en RecordParts aangezien deze mappen op Informatieobject. Echter is drager het overgeërfd attribuut van superklasse SymbolischObject en een Set, waarop we RecordSet mappen, is daar geen subklasse van. Informatieobject is dat wel en bijkomend subklasse van PropositioneelObject waarvan ook Set een subklasse is. Reden is dat een RecordSet enkel propositioneel is ("ergens over gaat") ipv dat het zoals een Informatieobject ook een "verzameling symbolen" is zoals een tekst of beeld. Gemakshalve echter behouden we ook voor RecordSets de exactMatch.
- De closeMatch in het geval van RecordResourcOrInstantiation.accumulator en RecordResourceOrInstantiation.vervaardigdDoor zijn een gevolg vh feit dat in CIDOC geen rechtstreekse koppeling mogelijk is tussen het object (bvb Archief) en de Agent die het heeft gemaakt, er is een omweg nodig via een Activiteit. Voordeel daarvan is dat meerdere attributen vd Activiteit kunnen beschreven worden, niet enkel de Agent die ze uitvoerde, maar ook bvb het tijdstip waarop dat gebeurde.
- Om dezelfde reden zijn er ook geen tijdstippen rechtstreeks met byb een Archief gekoppeld, een omweg via geassocieerdeGebeurtenis is daarvoor nodig. Byb als die Gebeurtenis een "verwerving" is, is daar ook het tijdstip van die Activiteit te vinden.
- Analoog voor RecordResourceOrInstantiation.toegangsvereisten dat via InformatieObject.isOnderworpenAan -> Recht verloopt, waarna dat Recht (bvb dat het Archief raadpleegbaar is) kan worden gespecifieerd dmv een type, beschrijving etc.
- Het verwerven van een bvb een papieren archief zoals in dit vb moesten we in rico oplossen door deze gebeurtenis eraan te koppelen. We mappen dit hier op MaterieelDing.isOvergedragenBijVerwerving.
- OPMERKING: In principe kan je een ConceptueelObject zoals een Archief of de
 informatieinhoud ervan niet verwerven, volgens CIDOC kunnen enkel MateriëleDingen worden
 verworven. Idee daarachter is dat je van concepten geen eigenaar kan zijn, je kan er hoogstens
 rechten op uitoefenen. Echter hierover is discussie (zie <u>Verwerving van een archief</u>), want ook
 die rechten moeten verworven worden. In het oorspronkelijk vb echter is sprake van de
 overdracht van het papieren archief, dus wel degelijk een MaterieelDing.
- Bij implementatie zouden we de hierboven genoemde skos relaties pragmatisch als volgt kunnen formaliseren byb in de SHACL:

skos:exactMatch	owl:equivalentClass/owl:equivalentProperty
skos:closeMatch	owl:equivalentClass/owl:equivalentProperty
skos:broadMatch	rdfs:subClassOf/rdfs:subPropertyOf
skos:narrowMatch	owl:equivalentClass/owl:equivalentProperty

```
"@graph": [
            "@id": "https://hdl.handle.net/10796/9405f30b-564a-44c4-a86a-
a089065ff129",
            "@type": [
                "Set",
                "rico:RecordSet"
            "Entiteit.identificator": {
                "@type": "Identificator",
                "Identificator.identificator": {
                    "@value": "811",
                     "@type":
"https://example.com/identificatortype/objectnummer"
            "ConceptueelObject.creatie": [
                {
                    "@type": "Creatie",
                     "Activiteit.uitgevoerdDoor": "_:ORG001",
                    "Activiteit.rol": {
                         "@type": "Rol",
                         "Rol.rol": {
                             "@id":
"https://example.com/roltype/instelling",
                             "@type": "skos:Concept"
                         }
                    }
                },
{
                    "@type": "Creatie",
                    "Activiteit.uitgevoerdDoor": ":ORG002",
                     "Activiteit.rol": {
                         "@type": "Rol",
                         "Rol.rol": {
                             "@id":
"https://example.com/roltype/archiefvormer",
                             "@type": "skos:Concept"
                         }
                    },
                     "Gebeurtenis.tijd": {
                         "@type": "Moment",
                         "Moment.inEDTF": {
                             "@value": "1964/2018",
                             "@type":
"http://id.loc.gov/datatypes/edtf/EDTF"
                    }
                }
            "ConceptueelObject.titel": {
                "@value": "Archief van vzw Tumult en voorgangers
Burgerdienst voor de Jeugd (1972-1992) - Jeugd & Vrede (1992-2013)",
                "@language": "nl"
            "Entiteit.type": [
                {
                    "@id": "rico-rst:Fonds",
                     "@type": "rico:RecordSetType"
```

```
},
                    "@id": "https://example.com/recordtype/archief",
                    "@type": "skos:Concept"
                }
            ],
            "Set.heeftLid": [
                "https://hdl.handle.net/10796/6d22532e-e8dd-4819-a30a-
c0b7c0e717d3",
                "https://hdl.handle.net/10796/bbc7343f-9ab6-4533-
ae23-084bc334930e",
                "https://hdl.handle.net/10796/3627e55a-2d27-48bf-
ba44-8af1f076bae3"
            ],
            "InformatieObject.isOnderworpenAan": {
                "@type": "Recht",
                "Recht.type": {
                    "@id": "https://example.com/rechttype/raadpleegbaar",
                    "@type": "skos:Concept"
                }
            },
            "InformatieObject.drager": {
                "@type": [
                    "MensgemaaktObject",
                    "rico:Instantiation"
                "MaterieelDing.isOvergedragenBijVerwerving": {
                    "@type": "Verwerving",
                    "Gebeurtenis.tijd": {
                        "@type": "Moment"
                        "Moment.inEDTF": {
                            "@value": "2023/2024",
                            "@type":
"http://id.loc.gov/datatypes/edtf/EDTF"
                    "Gebeurtenis.beschrijving": {
                        "@value": "In april 2023 nam Tumult contact op met
Amsab-ISG in verband met het archiveren van hun website. Naar aanleiding
van deze website-archivering (en een gepland verhuis in 2024) heeft er ook
een overdracht plaatsgevonden van papieren archief van de afgelopen 50
jaar, van Burgerdienst van de Jeugd tot Tumult. Later ontvingen we ook nog
een persoonlijk archief van medewerker Jan Rutgeers. Dit is ingebracht
                    "Gebeurtenis.identificator": [
                        {
                            "@type": "Identificator",
                            "Identificator.identificator": {
                                "@value": "S/2023/055",
                                "@type":
"https://example.com/identificatortype/inschrijvingsnummer"
                        },
                            "@type": "Identificator",
                            "Identificator.identificator": {
                                "@value": "S/2024/130",
```

```
"@type":
"https://example.com/identificatortype/inschrijvingsnummer"
                             }
                        }
                    ]
                },
                "MaterieelDing.dimensie": {
                    "@type": "Dimensie",
                    "Dimensie.waarde": 3,
                    "Dimensie.eenheid": {
                         "@id": "http://qudt.org/vocab/unit/M",
                         "@type": "Eenheid"
                    }
                }
            }
        },
            "@id": "https://hdl.handle.net/10796/6d22532e-e8dd-4819-a30a-
c0b7c0e717d3",
            "@type": [
                "Set",
                "rico:RecordSet"
            "Entiteit.identificator": {
                "@type": "Identificator",
                "Identificator.identificator": {
                    "@value": "811/1",
                    "@type":
"https://example.com/identificatortype/objectnummer"
            "ConceptueelObject.creatie": [
                {
                    "@type": "Creatie",
                    "Activiteit.uitgevoerdDoor": " :ORG002"
                }
            "ConceptueelObject.titel": {
                "@value": "Burgerdienst voor de Jeugd (1972-1992)",
                "@language": "nl"
            },
            "Entiteit.type": [
                {
                    "@id": "rico-rst:Fonds",
                    "@type": "rico:RecordSetType"
                },
                    "@id": "https://example.com/recordtype/deelarchief",
                    "@type": "skos:Concept"
                }
            "Set.heeftLid": [
                "https://hdl.handle.net/10796/58eaf63c-6c3c-417d-9da0-06e2
5b1ab4e9",
                "https://hdl.handle.net/10796/54a0beb9-138e-4d0b-
b3ac-238c2e27519b",
                "https://hdl.handle.net/10796/b7df89d8-4113-4475-
b776-4aa4d3958316",
                "https://hdl.handle.net/10796/b716744e-346b-48b6-89e2-
```

```
c6f8d1bc6ca2"
            "InformatieObject.isOnderworpenAan": {
                "@type": "Recht",
                "Recht.type": {
                     "@id": "https://example.com/rechttype/raadpleegbaar",
                     "@type": "skos:Concept"
                }
            }
        },
            "@id":
"https://hdl.handle.net/10796/58eaf63c-6c3c-417d-9da0-06e25b1ab4e9",
            "@type": [
                 "Set",
                "rico:RecordSet"
            "Entiteit.identificator": {
                "@type": "Identificator",
                "Identificator.identificator": {
                     "@value": "811/1.1",
                    "@type":
"https://example.com/identificatortype/objectnummer"
            },
            "ConceptueelObject.creatie": [
                {
                     "@type": "Creatie",
                     "Activiteit.uitgevoerdDoor": "_:ORG002"
            "ConceptueelObject.titel": {
                "@value": "Statuut, vorming en ondersteuning van
gewetensbezwaarden",
                "@language": "nl"
            "Entiteit.type": [
                {
                    "@id": "rico-rst:Series",
                     "@type": "rico:RecordSetType"
                },
                    "@id": "https://example.com/recordtype/reeks",
                     "@type": "skos:Concept"
                }
            "Set.heeftLid": [
                "https://hdl.handle.net/10796/b2fe256d-dc91-4e4d-816d-
de6fb472dd25",
                "https://hdl.handle.net/10796/3c95e451-569d-431d-
<u>b76b-0cd0a977546f</u>",
            "InformatieObject.isOnderworpenAan": {
                "@type": "Recht",
                "Recht.type": {
                     "@id": "https://example.com/rechttype/raadpleegbaar",
                     "@type": "skos:Concept"
                }
```

```
}
        },
            "@id": "https://hdl.handle.net/10796/b2fe256d-dc91-4e4d-816d-
de6fb472dd25",
            "@type": [
                "Set",
                "rico:RecordSet"
            "Entiteit.identificator": {
                "@type": "Identificator",
                "Identificator.identificator": {
                     "@value": "811/001".
                    "@type":
"https://example.com/identificatortype/objectnummer"
            "ConceptueelObject.creatie": [
                    "@type": "Creatie",
                    "Activiteit.uitgevoerdDoor": "_:ORG002",
                    "Gebeurtenis.tijd": {
                         "@type": "Moment",
                         "Moment.inEDTF": {
                             "@value": "1969",
                             "@type":
"http://id.loc.gov/datatypes/edtf/EDTF"
                    }
                }
            "ConceptueelObject.titel": {
                "@value": "Witboek over de civiele bescherming",
                "@language": "nl"
            },
            "Entiteit.type": [
                {
                    "@id": "rico-rst:File",
                     "@type": "rico:RecordSetType"
                },
                    "@id": "https://example.com/recordtype/bestanddeel",
                     "@type": "skos:Concept"
            "InformatieObject.isOnderworpenAan": {
                "@type": "Recht",
                "Recht.type": {
                    "@id": "https://example.com/rechttype/raadpleegbaar",
                     "@type": "skos:Concept"
                }
            }
        },
            "@id": "https://hdl.handle.net/10796/b2fe256d-dc91-4e4d-816d-
de6fb472dd25",
            "@type": [
                "Set",
                "rico:RecordSet"
```

```
"Entiteit.identificator": {
                 "@type": "Identificator",
                 "Identificator.identificator": {
                     "@value": "811/002",
                     "@type":
"https://example.com/identificatortype/objectnummer"
            },
"ConceptueelObject.creatie": [
                     "@type": "Creatie",
                     "Activiteit.uitgevoerdDoor": ": ORG002",
                     "Gebeurtenis.tijd": {
                         "@type": "Moment",
                         "Moment.inEDTF": {
                             "@value": "1971/1975",
                             "@type":
"http://id.loc.gov/datatypes/edtf/EDTF"
                     }
                 }
            "ConceptueelObject.titel": {
    "" "Kninseldossier"

                 "@value": "Knipseldossier betreffende getuigenissen van
dienstweigeraars",
                 "@language": "nl"
             },
            "Entiteit.type": [
                 {
                     "@id": "rico-rst:File",
                     "@type": "rico:RecordSetType"
                },
                     "@id": "https://example.com/recordtype/bestanddeel",
                     "@type": "skos:Concept"
            "InformatieObject.isOnderworpenAan": {
                 "@type": "Recht",
                 "Recht.type": {
                     "@id": "https://example.com/rechttype/raadpleegbaar",
                     "@type": "skos:Concept"
                 }
            }
        },
            "@id": "_:ORG001",
            "@type": "Organisatie",
            "Agent.identificator": {
                 "@type": "Identificator",
                 "Identificator.identificator": {
                     "@value": "0421.285.549",
                     "@type": "https://example.com/identificatortype/kbo-
nummer"
                 "Organisatie.voorkeursnaam": {
                     "@value": "Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis",
                     "@language": "nl"
```

```
}
                  }
            },
{
                  "@id": "_:ORG002",
                  "@type": "Organisatie",
"Agent.identificator": {
                         "@type": "Identificator",
                         "Identificator.identificator": {
    "@value": "0412.588.609",
    "@type": "https://example.com/identificatortype/kbo-
nummer"
                         }
                  },
"Organisatie.voorkeursnaam": {
    ""    ""    "Tumult vzw",
                         "@value": "Tumult vzw",
                         "@language": "nl"
                   }
            }
      ]
}
```